

RAADSINFORMATIEBRIEF

		Datum	1 mei 2023
		Zaaknummer	858639
Van	: College van burgemeester en wethouders		
Aan	: de leden van de gemeenteraad		
Onderwerp	: Samenwerkingsovereenkomst tijdelijke situatie Fort de Hel 2023		

Verantwoordelijke portefeuillehouder: A.M.J. Dingemans

Aanleiding

In 2022 is de toenmalige beheerder van Fort de Hel gestopt. Het is niet gelukt om met hem tot een nieuwe (tijdelijke) overeenkomst te komen. De daaropvolgende aanbesteding heeft geen geldige inschrijving opgeleverd met als gevolg het dicht blijven van het fort in 2022.

Uit de eerdere aanbesteding en gesprekken met eerder geïnteresseerden is gebleken dat de voorwaarden die werden gesteld in de oude overeenkomst niet reëel zijn. Vandaar dat het college heeft besloten om gedurende de tijdelijke situatie het beheer en onderhoud van het fort bij de gemeente zelf te laten. Daarnaast zijn we op zoek gegaan naar een samenwerkingspartner die de gemeente helpt bij het klein dagelijks onderhoud en het organiseren van kleinschalige activiteiten.

Tijdelijke invulling

Voor 2023 zijn we daarom in gesprek gegaan met de heer en mevrouw Den Hollander (de huidige Vrouwe Sabina en Kletsmajoor van Fort Sabina) die hebben aangegeven Fort de Hel open en beleefbaar te kunnen maken voor in ieder geval het toeristenseizoen 2023 en bij een positieve evaluatie ook voor 2024 en mogelijk 2025.

De heer en mevrouw Den Hollander gaan onder de naam van Kleine Linda kleinschalige activiteiten organiseren. Zo gaan ze over de geschiedenis van het Fort vertellen met behulp van een 'vertelverhaal' met een opdracht. Voor de kinderen wordt er een activiteit ontwikkeld om de natuur op het Fort te ontdekken. Verder stellen ze de binnenruimte beschikbaar voor o.a. vergaderingen, cursussen en workshops en nemen ze deel aan de jaarlijkse Kunst- en Cultuurroute. Om deze activiteiten te ondersteunen gaan ze ook kleinschalige horeca-activiteiten organiseren en gaan ze voor de organisatie hiervan samenwerken met diverse organisaties uit de gemeente, zoals Meer Moerdijk en Fort Sabina. Uiteraard houden ze rekening met de omgeving en passen de activiteiten binnen het geldende bestemmingsplan.

Openingstijden van het Fort

Fort de Hel is dit seizoen open vanaf 1 juni tot en met eind september. In juli en augustus van woensdag tot en met zondag, in juni en september alleen op woensdagmiddag, zaterdag en zondag.

Samenwerkingsovereenkomst

Voor de nieuwe overeenkomst is op advies van onze fiscalist gekozen voor een samenwerkingsovereenkomst in plaats van een exploitatieovereenkomst. De gemeente zorgt voor exploitatie en beheer (groen, gebouw, buitenruimte, binnenruimte) en dekt de energiekosten. Kleine Linda wordt ingehuurd om activiteiten te organiseren en klein dagelijks onderhoud te doen zoals schoonmaak en kleine herstelwerkzaamheden.

Fiscaal voordeel

Er is een fiscaal voordeel om voor deze constructie te kiezen. Hiermee kan de btw op de exploitatie en investeringen in de toekomst worden gecompenseerd in het btw-compensatiefonds. Hierdoor is de btw niet meer kostenverhogend.

Financiële consequenties

Exploitatiebijdrage

Aan de hand van een inschatting van de jaarlijkse kosten wordt een exploitatiebijdrage van € 21.000 per jaar betaald. In de huidige begroting is voor 2023 en 2024 een budget beschikbaar van € 15.000 aan exploitatiebijdrage en € 6.000 voor het huren van een tijdelijke toiletvoorziening. Deze bedragen worden samen ingezet als dekking voor de exploitatiebijdrage in 2023 en eventueel ook 2024. Aan de hand van de evaluatie na het 2023 seizoen zal bekeken worden of dit budget verder structureel in de begroting 2025 en verder moet worden opgenomen.

Ondanks de kortere openingsperiode in 2023 (1 juni) wordt voor 2023 de volledige exploitatiebijdrage betaald. De voorbereidingen voor de opening starten al vanaf 1 mei en deze opstartfase vraagt vanzelfsprekend extra tijd en inzet. Dit rechtvaardigt de volledige exploitatiebijdrage.

De realisatie van een vaste extra (mindervalide) toiletvoorziening wordt meegenomen in het voorstel over het ontwikkeltraject dat in het najaar aan de raad wordt aangeboden.

Eenmalige investering

Om activiteiten op het fort te kunnen realiseren is een basisinrichting op het fort nodig (keuken inrichting, terrasmeubilair, kleine bar, serviesgoed). Het is niet reëel om te verwachten dat Kleine Linda deze investering voor deze korte termijn voor haar rekening neemt. Daarnaast is ook in de toekomstige situatie een basis inrichting noodzakelijk. Waar mogelijk wordt het aangeschafte materiaal dan hergebruikt.

Er is een begroting opgesteld waarbij de inschatting is dat deze eenmalige investering circa € 20.000 bedraagt. Wellicht kan dit lager uitvallen als we gebruikte materialen aanschaffen en/of als we materiaal dat vrijkomt met de verbouwing van het gemeentehuis voor het fort kunnen hergebruiken. Er is voor deze eenmalige investering geen dekking in de begroting. De kosten hiervoor worden meegenomen in de eerstvolgende bestuursrapportage.

Beheer, onderhoud en energie

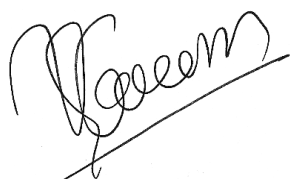
De kosten voor groenonderhoud worden gedekt uit het groenbestek. De kosten voor onderhoud aan het gebouw worden gedekt uit de onderhoudsvoorziening en de energiekosten kunnen worden gedekt uit de huidige exploitatie budgetten.

Toekomstige invulling

In 2022 zijn we gestart met het ontwikkelplan Fort de Hel waarin wordt gekeken naar een optimale invulling van het fort als locatie zelf. Maar ook als onderdeel van de Stelling van Willemstad en de Zuiderwaterlinie, met aandacht voor het behoud van het erfgoed. We gaan op zoek naar een inhoudelijke invulling en kijken welke organisatievorm het beste bij de toekomst van het fort past. Voorop staat het bezoekerbaar en beleefbaar maken en houden van het fort. Als opzichzelfstaand fort, maar ook binnen de Stelling van Willemstad waar het fort onderdeel van uitmaakt en dat, zeker na de opening van bezoekerscentrum Het Mauritshuis, nog meer aantrekkingskracht op bezoekers heeft. De besluitvorming over de toekomstige invulling vindt in het najaar van 2023 plaats.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom

A.J. Moerkerke